

Zadanie:	PRZEBUDOWA PLACU WOLNOŚCI W KIELCACH
Nazwa obiektu / inwestycji:	PRZEBUDOWA PLACU WOLNOŚCI W KIELCACH WRAZ Z BUDOWĄ PARKINGU PODZIEMNEGO
Adres obiektu:	KIELCE, PLAC WOLNOŚCI
Inwestor / Zamawiający: Adres:	GMINA KIELCE - MIEJSKI ZARZĄD DRÓG W KIELCACH ul. Prendowskiej 7, 25-384 Kielce
Generalny projektant/ jednostka projektowa Adres:	eM4 . PRACOWNIA ARCHITEKTURY . BRATANIEC ul. Zamoyskiego 26/9, 30-523 Kraków
Autorzy:	arch. Marcin Brataniec arch. Urszula Forczek – Brataniec arch. Damian Mierzwa arch. Maciej Gozdecki arch. Marek Bystróż
Współpraca:	Paulina Nosalska arch. krajobr. (zieleni) arch. Jakub Marchwiany (wizualizacje)
Faza projektu:	KONCEPCJA
Zawartość tomu:	ARCHITEKTURA

Data opracowania:	KRAKÓW, WRZESIEŃ 2016
-------------------	------------------------------

SPIS ZAWARTOŚCI OPRACOWANIA

A. OPIS KONCEPCJI – CZĘŚĆ ARCHITEKTONICZNA

I. DANE OGÓLNE

II. ZAGOSPODAROWANIE TERENU

II.1 Rys historyczny

II.2. Stan istniejący

II.2.1 Geometria placu, ukształtowanie terenu.

II.2.2 Nawierzchnie

II.2.3 Infrastruktura techniczna.

II. 2.4 Uwarunkowania ochrony konserwatorskiej..

II. 2.5 Zieleń– stan istniejący.

II.2. Stan projektowany

II.2.1 Kompozycja architektoniczna, rozwiązania funkcjonalne.

II.2.2 Bilans terenu

II.2.3 Parkingi naziemne i parking podziemny.

II.2.4 Instalacje zewnętrzne

II 2.5 Mała architektura.

II.2.6 Zieleń.

A. OPIS KONCEPCJI – CZĘŚĆ ARCHITEKTONICZNA

I. DANE OGÓLNE

I. 1. PRZEDMIOT INWESTYCJI

Przedmiotem inwestycji jest przedsięwzięcie pn.:

„Przebudowa Placu Wolności w Kielcach wraz z budową parkingu podziemnego” obejmująca przebudowę Placu Wolności w Kielcach wraz z budową parkingu podziemnego budową obiektów małej architektury, infrastruktury technicznej i elementów zagospodarowania terenu.

Uwaga!

Zakres inwestycji obejmuje także niezbędne modernizacje elementów infrastruktury wykraczające poza zakres terenu objętego rewitalizacją. Całkowity zakres będzie wynikiem analiz projektowych oraz warunków modernizacji sieci, które zostaną uzyskane na etapie opracowania projektu budowlanego.

I. 2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.

Niniejsze opracowanie jest rozwinięciem koncepcji nagrodzonej pierwszą nagrodą w ogólnopolskim konkursie na opracowanie koncepcji architektonicznej przebudowy Placu Wolności w Kielcach wraz z budową parkingu podziemnego (luty2015).

Przedmiotem niniejszego opracowania jest koncepcja pokonkursowa uwzględniająca w szczególności zalecenia sądu konkursowego.

Zakres opracowania obejmuje przebudowę Placu Wolności z budową parkingu podziemnego

I. 3. PODSTAWA OPRACOWANIA:

- umowa z Inwestorem;
- wizja w terenie;
- dokumentacja fotograficzna – w archiwum projektanta;
- mapa syt. – wys. w skali 1:500;
- koncepcja konkursowa nagrodzonej pierwszą nagrodą w ogólnopolskim konkursie na opracowanie koncepcji architektonicznej przebudowy Placu Wolności w Kielcach wraz z budową parkingu podziemnego (luty2015);
- uzgodnienia programu użytkowego z inwestorem;
- obowiązujące normy i przepisy prawa

II. ZAGOSPODAROWANIE TERENU

II.1. Rys historyczny > wg materiałów konkursowych Zamawiającego

Geneza powstania placu wg. „Przewodnika po zabytkach architektury i budownictwa Kielc”, aut. Jan Leszek Adamczyk, 1998 r.:

„Po upadku powstania styczniowego, na podstawie ukazu z 31 grudnia 1866 r. Królestwo Polskie zostało podzielone na dziesięć nowych guberni - m.in. z terytorium dotychczasowej guberni radomskiej wydzielono gubernię kielecką. Awans Kielc wpłynął na ożywienie ruchu budowlanego i szybki rozwój miasta, rozrastającego się poza dawne granice. Wraz z Rządem Gubernialnym sprowadziły się do Kielc i inne urzędy administracji carskiej. Po stłumieniu powstania stacjonował tu liczny garnizon wojskowy. Wiązała się z tym konieczność zapewnienia mieszkań urzędnikom i kwater dla oficerów. W latach 60. XIX w. rozpoczął się również swobodny, nie skrzepowany żadnymi zakazami napływ ludności żydowskiej do Kielc. Postanowiono więc zbudować nową dzielnicę w sąsiedztwie Wzgórza Zamkowego. W 1867 r. władze guberni podjęły decyzję o dokonaniu aktualnego pomiaru Kielc. Sporządził go inżynier Witold Krassowski w 1872 r.

Powiązanie projektowanej dzielnicy ze Wzgórzem Zamkowym, gdzie w pałacu pobiskupim ulokowano władze guberni, doprowadziło do poważnych przekształceń w kościelnej zabudowie. Na wprost kolegiaty, na wywłaszczonych wówczas terenach dwóch dawnych kanonii, pomiędzy dzisiejszymi ulicami Jana Pawła II a Wesolą utworzono plac (obecnie pl. Żeromskiego). Na placu tym, w latach 1867 - 1870 wzniesiono cerkiew prawosławną, górującą odtąd nad miastem (rozebrano ją dopiero w niepodległej Polsce). Na osi cerkwi, po jej wschodniej stronie, zaprojektowano nową dzielnicę.

W ten sposób związane budowaną głównie z myślą o administracji carskiej dzielnicę mieszkaniową z siedzibą władz guberni na Wzgórzcu Zamkowym. Funkcję łącznika pełniła cerkiew Wozniesińska. Projekt nowej dzielnicy został ukończony około 1867 r. i był zapewne dziełem architekta gubernialnego Franciszka Ksawerego Kowalskiego, który prowadził prace przy wznoszeniu cerkwi, a także probostwa prawosławnego (zwanego popówką), które już w 1867 r. zbudowano na rogu ulicy Wesolej i nowej ulicy wytyczonej na osi cerkwi (obecnie ul. Mickiewicza). Do końca lat 60. XIX w. drogą zamiany lub wywłaszczeń pozyskano grunty pod wytyczone ulice i rynek.

Teren, na którym wytyczono nową dzielnicę, był wolny od zabudowy. Od zachodu ograniczała go istniejąca ulica Wesola, a od północy obecna ulica Sienkiewicza, która dochodziła po stronie wschodniej do placu przed XVIII-wiecznym gmachem Leonarda, wówczas szpitalem wojskowym (wyburzonym za naszych czasów pod budowę nowego teatru). Na przedłużeniu ulicy Sienkiewicza ciągnęła się w kierunku wschodnim droga do zagórza (obecna ul. Zagórska). W sąsiedztwie szpitala, na kształt odgałęzienia od opisanej drogi, ciągnęła się w kierunku południowo - wschodnim droga prowadząca do Sukowa. Na wysokości tego rozwidlenia wytyczono w kierunku południowym ulicę, która stanowić miała wschodnią granicę nowej dzielnicy (obecna ul. Żeromskiego). Na wysokości zaś dzisiejszego skrzyżowania ulic Jana Pawła II i Ogrodowej przewidziano ulicę, która zamknęła projektowaną dzielnicę od południa (obecnie ul. Seminaryjska). W drugim etapie budowy dzielnicy poszerzono w kierunku południowym (do obecnej ul. Prostej).

Sieć nowych ulic została zaprojektowana w układzie szachownicowym, z dużymi prostokątnymi kwartałami. Osią całego układu była ulica wyprowadzona od placu na którym zbudowano cerkiew, nazywana od wezwania cerkwi ulicą Wozniesińską. Centrum stanowił prostokątny plac - nowy rynek (dziś Plac Wolności), który miał przylegać od południa do ulicy Wozniesińskiej (patrz Załącznik B.7 - „Materiały historyczne, plany, wizerunki”). Już jednak w trakcie realizacji rozszerzono plac w kierunku południowym i tym samym nowy rynek przeciął zaprojektowaną na osi cerkwi arterię na dwie części (obecnie ulice Mickiewicza i Głowackiego). Ulice wyprowadzone na przedłużeniu wschodniego i zachodniego boku rynku umożliwiły doń dostęp od południa i północy (obecnie ulice: Hipoteczna, Słowackiego, Ewangelicka i Śniadeckich).

Kwartaly podzielono na prostokątne parcele. Koszty parcelacji władze miasta przyjęły na siebie. Wydano na tyle łagodne przepisy budowlane, by zachęcić inwestorów. Zawieszono komitet budowy nowej dzielnicy, do którego wszedł również architekt gubernialny Franciszek Kowalski. Projekt nowej dzielnicy został zatwierdzony przez gubernatora w 1870 r. Każdy z właścicieli parcel otrzymał odrębny plan własności nałożony na projekt ogólny. Do początków XX w. nowa dzielnica została zabudowana. Nowy rynek spełniał (zgodnie z założeniami) głównie funkcje handlowe. Uzupełniały je zbudowane przy nim hale targowe”.

„Centralną częścią realizowanej po powstaniu styczniowym, a zlokalizowanej na wschód od Wzgórza Zamkowego nowej dzielnicy Kielc, był obszerny nowy rynek, zwany Placem Bazarowym (obecny pl. Wolności). Władze miasta zdecydowały o budowie hal targowych przy niedawno wytyczonym placu, które miały przejąć funkcje centrum handlowego miasta. Inwestycję realizowano przy pomocy wielu udziałowców. Kontrakt na budowę bazarów zawarto w 1871 r. z Chaskielem Landauem, przedsiębiorcą z Chęcina. Fundamenty pod gmach bazarowy położono w 1871 r., a już w roku następnym stały mury. W budynku przewidziano 56 pomieszczeń na sklepy, zakłady usługowe i jatki. Gmach w formie czterech skrzydeł zgrupowanych wokół wewnętrznego dziedzińca zajął dużą, niemal kwadratową działkę, na którą złożyły się dwa miejskie place. Skrzydło południowe, piętrowe, utworzyło północną pierzeję obecnego pl. Wolności. Pozostałe trzy skrzydła są parterowe. Na wewnętrzny dziedziniec prowadziła na osi skrzydła frontowego monumentalna brama wyniesiona na wysokość dwóch kondygnacji z wystającym ponad dach rozbudowanym frontonem. Podobną bramę umieszczono na osi przeciwległego północnego skrzydła bazarów. Przyziemie długiej, rozczłonkowanej pilastrami elewacji frontowej zajęły smukłe półkolisty sklepienie otwarte arkady (obecnie zamurowane i przekształcone na otwory okienne). W 1873 r. zamieszczono w prasie pierwsze ogłoszenia o licytacji na wynajęcie pomieszczeń handlowych w nowym gmachu bazarowym”

W 1949 roku placu nadano nazwę Plac Obrońców Stalingradu. W latach 50. XX wieku został on przebudowany, w wyniku czego zlikwidowano targi. Na placu odbywały się głównie miejskie uroczystości i imprezy. Po 1989 roku przywrócono nazwę Plac Wolności, a we wschodniej części powstało kilkadziesiąt pawilonów tymczasowych handlowych. 1 czerwca 2006 w wyremontowanym XIX-wiecznym budynku d. bazarów przy Placu Wolności 2 oficjalnie otwarto przeniesione tu ze starej siedziby przy ul. Kościuszki [Muzeum Zabawek i Zabawy](#).

Jak dotąd, Plac Wolności w Kielcach pełnił głównie funkcje handlowe - zarówno historycznie, jak i po części w latach niedawnych (rozebrany ostatnio zespół tymczasowych pawilonów handlowych z lat 90. ub. wieku). Plac był też w ostatnich dziesięcioleciach okazjonalnie wykorzystywany do organizacji dużych imprez plenerowych (koncerty, kiermasze, imprezy miejskie, uroczystości itp.) Współcześnie, funkcje te w dużej mierze już się wyczerpały lub zostały przejęte przez inne przestrzenie i obiekty.

II.2 Stan istniejący

II. 2.1. Geometria placu, ukształtowanie terenu

Wymiary placu w pierzejach: od strony wschodniej (najszerszej) ok. 134 m, poprzecznie (na osi ulic Mickiewicza i Głowackiego) niecałe 112 m. Powierzchnia placu w całości - ok. 15 000 m².

Plac charakteryzuje się skomplikowanym i trudnym ukształtowaniem terenu.

Najniższy punkt placu, od strony ul. Hipotecznej - rzędna ok. 280,3 m.n.p.m.
Najwyższy punkt placu, od strony ul. Śniadeckich - rzędna ok. 285,9 m.n.p.m.
Różnica ww. wysokości po przekątnej placu (w pierzejach) wynosi ok. 560 cm.
Rzędna narożnika placu od strony ul. Ewangelickiej - ok. 283 m.n.p.m.
Rzędna narożnika od strony ul. Słowackiego - ok. 282,9 m.n.p.m.

W latach 50. XX w. plac został gruntownie przebudowany - m.in. wypłaszczone centralną część placu (poza przyległymi do pierzei jezdniami i chodnikami), wykształcając od strony wschodniej i południowej skarpy. W obrębie skarpy, na historycznej osi kompozycyjnej, wybudowano szerokie, dwubiegowe, monumentalne schody terenowe, pokonujące różnicę poziomów (w tym miejscu) ok. 190 cm. Szerokość schodów terenowych równa szerokości wnętrza (pierzei) ulic Mickiewicza i Głowackiego. Nieco bardziej kameralne schody z murkami oporowymi służą do pokonania różnicy poziomów przy południowej pierzei placu.

Wykształcona obecnie płyta główna placu (poza jezdniami, chodnikami i skarpami) posiada wymiar ok. 92 m na 70 m.

Różnica wysokości po przekątnej głównej płyty placu (na kierunku: ul. Hipoteczna - ul. Śniadeckich) wynosi ok. 260 cm (283,8 - 281,2 [m.n.p.m.]). Spadek centralnej płyty placu na tym kierunku (przy długości przekątnej 115,78 m) wynosi ok. 2,2%.

II. 2.2. Nawierzchnie

Na początku lat 90. ubiegłego wieku dokonano remontu jezdni i chodników, wprowadzając nawierzchnię z betonowej kostki prasowanej - obecnie w bardzo złym stanie technicznym.

Centralna płyta placu, nie remontowana od dziesięcioleci, utwardzona jest typowymi betonowymi płytami chodnikowymi, z pasami modułowymi wykonanymi z drobnej kostki granitowej. Obecnie płyta placu użytkowana jest jako tymczasowy parking śródmiejski (z wjazdem od strony ul. Mickiewicza) - użytkowanie to spowodowało dużą destrukcję zarówno samych elementów utwardzeń, jak i nie przystosowanej do takich obciążeń podbudowy.

II.2.3. Infrastruktura techniczna

Należy założyć, że niemal wszystkie sieci uzbrojenia podziemnego w granicach opracowania konkursowego wymagają remontu lub wymiany (szczegółowe dane po uzyskaniu warunków technicznych od właścicieli/zarządców sieci).

Dla Istniejącej podziemnej stacji transformatorowej, zlokalizowanej w rejonie północnej pierzei placu, dopuszcza się zmianę lokalizacji (przy pozostawieniu jako podziemnej).

II.2.4. Uwarunkowania ochrony konserwatorskiej

Przestrzeń Placu Wolności w Kielcach jest przedmiotem ochrony konserwatorskiej, jako element układu urbanistyczno - krajobrazowego Kielc, wpisanego do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego pod nr 321. Plac Wolności jest też ujęty w rejestrze zabytków indywidualnie pod nr 395 jako układ przestrzenny i ukształtowanie architektoniczne placu wraz z wylotami ulic.

Zabytkiem rejestrowym jest także gmach d. bazarów (hal targowych) - obecnie siedziba Muzeum Zabawek i Zabawy przy Placu Wolności 2 (północna pierzeja placu).

W związku z powyższym, integralną częścią wytycznych funkcjonalno - przestrzennych do konkursu są ogólne wytyczne konserwatorskie, stanowiące załącznik B.6. do niniejszego regulaminu.

II.2.5 Zieleń - stan istniejący

Szczegółowa inwentaryzacja i określenie stanu roślinności jest przedmiotem specjalistycznego opracowania związanego.

W wyniku inwentaryzacji zidentyfikowano 10 gatunków drzew liściastych w 1 gatunek drzew iglastych oraz siedem gatunków krzewów.

Drzewa występujące na terenie opracowania to:

brzoza pospolita, głóg dwuszyjkowy, jarzab pospolity, jarzab szwedzki, klon jesionolistny, klon pospolity, klon srebrzysty, lipa drobnolistna, lipa szerokolistna, świerk kłujący, wiąz polny,

Na terenie opracowania występują krzewy takie jak:

bez czarny, irga błyszcząca, porzeczką alpejska, róża dzika, suchodrzew pospolity, śnieguliczka biała, złotokap zwyczajny.

W najgorszym stanie są głogi, na wielu drzewach widoczne są ślady żerowania szkodników oraz występuje znaczny posusz w koronie. Klony i lipy są w dobrym stanie, niektóre egzemplarze wymagają pielęgnacji. W złym stanie są natomiast świerki z widocznym dużym posuszem w koronie. Dokładne ilości, rozmiary oraz stan drzew i krzewów znajduje się w inwentaryzacji.

II.2 Stan projektowany

II.2.1. Kompozycja architektoniczna, rozwiązania funkcjonalne.

Plac przewidziano jako wielopłaszczyznowy ze względu na skarpe wzdłuż ul. Śniadeckich/Ewangelicka. Podzielono go na czytelne strefy:

- ✧ CZĘŚĆ REPREZENTACYJNA - zasadnicza część wzdłuż osi historycznej przeznaczona do uroczystości jako płaską, niezabudowaną przestrzeń, aby bez komplikacji umożliwić większe zgromadzenia, przedstawienia i inscenizacje (Legiony Piłsudskiego).

Najwyższą dominantą placu pozostaje pomnik Marszałka J. Piłsudskiego.

- ✧ CZĘŚĆ REKREACYJNA - po stronie północnej plac przechodzi w strefę rekreacji z placem zabaw dla dzieci oraz urządzeniami rekreacji na wolnym powietrzu. Tą część rozbudowano amfiteatr wbudowany w skarpe, który niejako stanowi uzupełnienie części reprezentacyjnej, umożliwiając wzbogacenie wszelkich uroczystości o przedstawienia i występy zorganizowane. W części tej zaprojektowano również sadzawkę wodną, którą można w okresie zimowym zamienić na ślizgawkę z fontanną oraz zielenią urządzoną.
- ✧ CZĘŚĆ WYPOCZYNKOWA - w strefie południowej placu zaprojektowano miejsce wypoczynku wraz z wodą płynącą i fontanną, ławkami, kładką i siłownią na wolnym powietrzu oraz zielenią. W skarpie wzdłuż ul. Śniadeckich/Ewangelicka oprócz zieleni przewidziano windę dla osób niepełnosprawnych i schody w celu umożliwienia dojścia/zjazdu na podziemne poziomy parking i do toalet, w estetycznej obudowie.

Posadzki i nawierzchnie.

Obecnie chodniki i jezdnie są w znacznej mierze zużyte i w całości zostaną przeznaczone do rozbiórki.

Posadzki placu:

Plac - posadzka placu - nawierzchnia kamienna granitowa z granitu łupanego i płyt gładkich koloru szarego wym. 50/25/50cm i 50/50/50cm, układana w polach symetrycznych.

W posadzce Placu zaproponowano dodatkowo element kompozycyjny przypominające o złożonej geologicznej historii regionu. Zakłada się wykorzystanie wielu rodzajów kamieni m.in. piaskowce (Szydłowiec i Tumlin, Radków) żółte i czerwony, białe zg. z przedstawionymi planszami konkursowymi. Misy fontann I i II z płyt gładkich granitowych docinanych do kształtu

Ulice (jezdnie):

-ul. Słowackiego/Hipoteczna i ul. Śniadeckich/Ewangelicka - kostka granitowa typu "paryska"

-ulice poprzeczne placu - kostka granitowa typ "paryska" kolor szary

Chodniki:

Z płyt granitowych większych formatów wym. 50/25/50cm. Płyty kamienia szlifowane, płomieniowane lub polerowane, łamane w zależności od charakterystyki poszczególnych kamieni.

W części placu z zielenią projektuje się ścieżki żwirowe na podbudowie cementowej.

II.2.2. Bilans terenu

Planowane przedsięwzięcie obejmuje w całości działki nr 1186/1, 1186/2, 1185/3, 1179/5, 1179/6 i 1179/7, natomiast w części obejmuje działki nr 1179/8, 1179/9, 1185/2, 1208/1, 1688, 1179/6 i 1179/7 - powierzchnia terenu objętego inwestycją, to ok. 1,53 ha .

Zestawienie powierzchni istniejących

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik procentowy [%]
Powierzchnia terenu objęta inwestycją	1,53	100
Powierzchnia utwardzona - ulice	0,35	22
Powierzchnia utwardzona - chodniki plac	1,01	66
Powierzchnia biologicznie czynna - zieleń	0,17	12

Zestawienie szacunkowe powierzchni projektowanych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia około [ha]	Wskaźnik procentowy [%]
Powierzchnia terenu objęta inwestycją	1,53	100
Powierzchnia utwardzona – ulice, jezdnie	0,23	15
Powierzchnia utwardzona – chodniki + plac	1,08	70
Powierzchnia obiektów kubaturowych - rampy zjazdowe i schody garażu podziemnego,	0,03	2
Powierzchnia biologicznie czynna - woda, fontanny	0,01	0,5
Powierzchnia biologicznie czynna - zieleń	0,18	12

Powierzchnia dwukondygnacyjnego parkingu podziemnego wraz z infrastrukturą: około 8150 m2.

Uwaga !!!

Bilans powierzchni projektowanych może ulec nieznacznej zmianie na dalszym etapie opracowania dokumentacji projektowej .

II.2.3. Parkingi naziemne i parking podziemny- stan projektowany

Proponuje się organizację ruchu wokół placu zgodną z wytycznymi przekazanymi przez organizatora - miasto Kielce. Wokół placu zaplanowano ruch jednokierunkowy, przy czym jezdni pierzei przed Muzeum Zabawek będzie posiadała ruch ograniczony (uprzywilejowany), aby zapewnić i "pogłębić" połączenie tego obiektu z przestrzenią placu.

Pod placem zaprojektowano parking publiczny dwupoziomowy w konstrukcji żelbetowej prefabrykowanej. Dla podziemnego parkingu zapewniono oddzielne: zjazd od ul. Śniadeckich/Ewangelicka oraz wyjazd ul. Słowackiego/Hipoteczna - oba na zasadzie pasu wyłączeniowego, co niewątpliwie ułatwi i uporządkuje ruch kołowy wokół placu. Przy pierzei w/w uli zaplanowano także niewielki postój aut osobowych lub taksówek. Ruch kołowy na parkingu zorganizowano jako bezkolizyjny okrężny jednokierunkowy.

Na poziomie -1 parkingu zaprojektowano toalety (w tym dla niepełnosprawnych), które będą pełniły również funkcję szaletu publicznego.

Parking będzie powiązany komunikacyjnie z placem przez klatki schodowe i główne wejście wkomponowane w skarpę placu. Czerpnie i wyrzutnie powietrzna, klatki schodowe i wejście główne do garażu stanowią jedyne niezbędne kubatury na placu. Wysokość w/w obiektów nie przekracza 6 m, a powierzchnia zabudowy ogółem 200 m².

Cały obiekt w tym toalety miejskie będzie dostępny także dla osób niepełnosprawnych poprzez montaż wind, ramp pochylni i odpowiedniego oznakowania.

II.2.4. Infrastruktura techniczna - stan projektowany

Planuje się minimalizację ingerencji w istniejące sieci i infrastrukturę. Elementy małej architektury i infrastruktury technicznej ulokowano z uwzględnieniem możliwie dużego zachowania obecnych tras sieci i przyłączy oraz łatwego podłączenia. W rejonie inwestycji występują sieci instalacje instalacje kanalizacji sanitarnej, kanalizacja deszczowej, gazowej, elektroenergetycznej, oświetleniowej, co i teletechniczne, które będą objęte przebudową.

Parking podziemny i pomieszczenia techniczne oraz toalet będą wyposażone w instalacje wentylacji mechanicznej i ogrzewanie

Przewiduje się kilka sztuk wysuwanych moserów w placu, które zabezpieczą i zapewnią energię elektryczną oraz Internet, w trakcie realizacji wydarzeń kulturalnych lub prac konserwacyjnych na placu.

W ramach inwestycji przewiduje się system monitoringu obejmującego w całości Plac Wolności oraz garaż podziemny. Zrealizowany zostanie także internetowy punkt dostępowy Hot-spot (wi-fi) dostępny na całym placu.

II.2.5. Mała architektura - stan projektowany

Elementy małej architektury wynikają z przyjętych założeń projektowych i służąc przez wszystkim celom użytkowym są także nośnikiem idei. Przyjęto zatem ich zróżnicowanie materiałowe w zależności od pełnionej roli symbolicznej.

Odwodnienie ulic i placów do istniejącej sieci kanalizacyjnej z możliwością wykorzystania gospodarczego (zbiornik) do podlewania roślinności placu oraz wykorzystania jako wody szarej w toaletach.

Na placu oraz wzdłuż uli i chodników wokół niego przebiegających, projektuje się energooszczędne wysokie i niskie oświetlenie LED wszystkich elementów co jest znakiem czasu i niezbędną koniecznością.

Amfiteatr

W skarpe od strony ul. Ewangelickiej, wkomponowano amfiteatr geologiczny. Inspirację formy kamieniołomu stanowi fałd skalny znajdujący się w pobliskich Ślechowicach. Rysunek fałdu będący obrazem sił zachodzących pod powierzchnią ziemi został geometrycznie zinterpretowany w postać amfiteatru. Kolejne stopnie oprócz walorów rzeźbiarskich zawierają również walor edukacyjny, zbudowane są mianowicie ze skał występujących w rejonie Kielc. Wielofunkcyjna ekspozycja w postaci amfiteatru usytuowana jest w strefie rekreacyjnej, w pobliżu wejścia do muzeum zabawek. W razie potrzeby może się stać klasą na wolnym powietrzu, teatrem, miejscem zabaw, lub codziennym miejscem do siedzenia. Wraz z placem zabaw współtworzy przestrzeń zabawy i edukacji.

Elementy małej architektury jak ławki (część nośna), słupki drogowe, słupki parkingowe dla rowerów, tablice, "oś historyczna" projektuje się z żeliwa/żelaza, odlewane wg projektu indywidualnego. Materiał ten nawiązuje do historycznego znaczenia żelaza dla Ziemi Świętokrzyskiej i jest bezpośrednim odniesieniem do tradycji tego obszaru, Innym elementem nawiązującym do tej historycznej tożsamości będą żelazne (żeliwne) płyty posadzkowe na placu.

Elementy drewniane małej architektury (ławki, pergole itd.) z gatunków egzotycznych: np.: teak, iroko, meranti itp. bardziej wytrzymałych na trudne warunki atmosferyczne.

Miejsce zabaw

We wschodniej części placu pomiędzy amfiteatrem a Muzeum Zabawek zlokalizowano miejsce zabaw. Od zachodu przymyka je komponowana zieleń w postaci drzew i krzewów, zapewniająca przestrzeni kameralny charakter oraz możliwość schronienia przed słońcem w upalne dni. Powierzchnia placu zabaw w nawiązaniu do kompozycji placu została zaburzona. Stworzony w ten sposób „krajobraz zabawy” stanowi nie do końca zdefiniowaną, otwartą na różnorodną aktywność przestrzeń rekreacji dzieci. Przewidziano, bezpieczną, atestowaną nawierzchnie z tworzyw sztucznych, która sprzyja zabawie, a dzięki różnorodnej kolorystyce otwiera się na młodego użytkownika.

Sadzawka

Sadzawka została zaprojektowana jako wydrążona w placu niecka wypełniona wodą. Otoczenie sadzawki stanowi interpretację rysunku żył kamiennych które przechodzą przez powierzchnię placu. Linie o nieregularnym przebiegu raz po raz wynurzają się ponad poziom posadzki i stają się ławkami. Jedna z żył kamiennych wchodzi również do wody i wynurza się z niej w postaci wyspy.

Regionalne lapidarium

W ścianach amfiteatru znajdzie miejsce ekspozycja różnego rodzaju: intarsja w murze, zróżnicowanie nawierzchni, wkomponowanie w stopnie i ściany murów.

II.2.7. Zieleń- stan projektowany.

Zieleń projektowana

Układ zieleni opiera się na trzech piętrach roślinności, które tworzą: drzewa, krzewy oraz roślinność niska w postaci trawników, łąk oraz rabat tematycznych.

Drzewa w układzie szpalerów i układzie alejowym wyznaczają główne przebiegi ulic, w formie bram akcentują główną oś kompozycyjną. W strefie rekreacyjnej w południowej części placu zlokalizowano ogród o różnym charakterze.

Najbardziej na południe wysunięty jest ogród sensoryczny. Sadzawka i kaskada zapewniają doznania dźwiękowe, kompozycje roślinne pachną, wydają dźwięki oraz kolorem wyróżniają się od tła. Gatunki nasadzeń w ogrodzie sensorycznym nawiązują do roślinności rodzimej przyjmując formę rabat naturalistycznych. Rabaty będą skomponowane z bylin i traw o wysokości ok. 50 cm takich jak: rumian barwierski, miłek wiosenny, wilczomlec sosnka, krwawnik pospolity lebidka pospolita, szalwia łąkowa, goździk kartuzek, aster gawędka, kostrzewa owcza, rajgras wyniosły, mietlica pospolita itp. oraz niższych kompozycji w postaci traw z kwiatami o wysokości ok. 10- 20 cm, w których skład wejdą: stokrotka pospolita, oman wąskolistny, macierzanka piaskowa, bodziszek czerwony, kostrzewa owcza, kostrzewa łąkowa itp. Ogród zlokalizowany jest na skarpie, co dodatkowo pobudza zmysł równowagi. W ogrodzie sensorycznym występuje kilka typów miejsc rekreacji: drewniany podest-plaża, ławki z oparciami i bez oparc na krawędziach zieleńców, żwirowa plaża z leżakami. W ogrodzie sensorycznym znajdują się również kamienie na których można przysiąc, schody, krawędzie tarasów i murki.

Na zachód od ogrodu sensorycznego znajduje się boskiet. Ta część jest bardziej zacieniona i charakteryzuje się bujniejszą zielenią. Składa się z grupy drzew, krzewów oraz naturalistycznych rabat występujących na obrzeżu. Miejsca do siedzenia wkomponowano w skarpy, wpleciono w grupy krzewów oraz zlokalizowano pod drzewami.

Fragmenty otwartej powierzchni zielonej pomiędzy ogrodem sensorycznym a boskietem wypełnia niska łąka z kwiatami poprzetykana wyższymi smugami traw. Powierzchnia łąki jest nieco pofalowana i dopełnia ją kompozycja dużych kamieni pochodzących z pobliskich kamieniołomów. Przestrzeń ta pozwala na swobodną aranżację dostosowaną do bieżących potrzeb, można na łące rozłożyć koce, leżaki, krzesła oraz inne tymczasowe siedziska jak również zorganizować miejsce ćwiczeń, zawodów lub zabaw na wolnym powietrzu. Kompozycja traw i kamieni zapewnia atrakcyjny wygląd również w czasie gdy łąka nie będzie użytkowana.

Przez teren zieleńca przebiega ścieżka aktywności fizycznej. Ćwiczeniom będą służyły naturalne elementy w postaci drzew, kamieni i krawędzi skarp opatrzone instrukcją i opisem ćwiczeń oraz kilka indywidualnie zaprojektowanych sprzętów. W celach edukacyjnych proponuje się opisanie gatunków drzew, krzewów i bylin za pomocą elementów wkomponowanych w strukturę placu

W projektowanym układzie przewiduje się zachowanie większości zdrowych drzew znajdujących się obecnie na płycie rynku. Układ drzew uwzględnia ponadto funkcje rynku związane ze zgromadzeniami, uroczystościami oraz okresowym handlem imprezami. Dobór zieleni respektuje wymogi związane z lokalizacją parkingu podziemnego. Nasadzenia drzew i krzewów przewidywane są w miejscach zapewniających roślinom kontakt z gruntem.

Rabaty tematyczne:

Dodatkowym elementem roślinnym są rabaty tematyczne. Zlokalizowane będą w sąsiedztwie amfiteatru geologicznego. Kontynuując związek ideowy placu z budową geologiczną rejonu Kielc, rabaty tematyczne nawiązują do siedlisk występujących na terenach okolicznych kamieniołomów. Ich ozdobna funkcja zostaje wzbogacona walorem edukacyjnym i nawiązuje do przyrodniczego ducha miejsca. Wybrane gatunki obecne w rabatach: szałwia łąkowa, dzwonek syberyjski, goździk kartuzek, rumian żółty, lebiodka pospolita, chaber nadreński, rozchodnik wielki, pięciornik piaskowy itd.

Dobór gatunkowy

Potencjalna roślinność na terenie Kielc to: - Tilio – Carpinetum - Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria uboga, Potentillo albae- Quercetum typicum – Świetlista dąbrowa, postać niżowa, Abietetum polonicum – Wyżynny bór jodłowy, Festucetalia valesiaca - Kserotermiczne murawy stepowe.

W oparciu o dane siedliskowe określono gatunki rodzime, które uzupełniono gatunkami dobrze noszącymi warunki miejskie.